

עזרי מעם השם עושה שמים וארץ

ספר הזהר

שחבר התנא האלקי רבן שמעון בר יוחאי זיע"א

ובו: "ספר הזהר", "זהר חדש", "תקוני הזהר"

מנקד

פְּרִשְׁת שִׁלַּח

מבאר בלשון הקדש עם פירוש קל ונחמד למען ירוץ הלומד בו

מחולק ל- תתק"ס (960) קונטרסים

ל"ב כרכים של ל' חלקים

כרך י"ט - חלק כ"ג

קונטרס 563

מופץ ללא מטרת רווח כלל - לקירוב הגאולה ברחמים

בספרא דא יפקון ביה מן גלייתא ברחמי

יחד שבטי ישראל לסיום כל ספר הזהר בדקות ספורות

"קודשא בריך הוא אורייתא וישראל חד הוא"

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"

אדר א' תשע"א לפ"ק - בעיה"ק בית שמש תובב"א

הקדמה

כידוע מאמר חז"ל כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו (אבות פ"ה מי"ח) ועליהם נאמר (דניאל יב, ג) ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד.

וביותר אמר הרשב"י הקדוש על העוסקים בלימוד הזוהר הקדוש ומוסרי השיעורים שעל ידם מתקיים העולם וכל ההשפעות והטובות שיש בכל העולם בא על ידם ועוד שאין אורם כבה לעולם, וכמובא בהקדמת התיקונים דף י"ז עמוד א', וזה לשונו:

"ומצדיקי הרבים ביה יהון נפישין ככוכבים לעולם ועד דלא אחשיך נהורא דילהון לעולם ולעלמי עלמין"
וביאר הגר"א ז"ל: ומצדיקי הרבים - רצונו לומר, אותן המתכנשין ביה ללמוד אותו עכ"ל.

ובבאר לחי רואי ביאר: רצונו לומר שמזכים רבים שמגלה להם חכמת הקבלה ויוכלו ללמוד סתרי תורה בספר הזוהר עכ"ל.

וכידוע מה שפסק הכף החיים (סופר) ז"ל, שהלומד בספר הזוהר הקדוש, גם בלא להבין נחשב לו כלימוד הקבלה וסתרי תורה.

ובביאור מתוק מדבש ביאר: ומצדיקי הרבים - היינו שמזכה רבים שילמדו בספר הזוהר.

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר זוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזה (זה חלק ג') דף קנ"ג: ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף כלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפנות, כל אחד נוטל שכר כאילו עשה כולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר כאילו למד הש"ס כולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיך, און דו קענסט מיך" [פירוש: אני מכיר אותך, ואתה מכיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמור בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כולו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושיה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "וקראתם דרור בארץ" אב"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, ששים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי בן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטור בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי כהונה חלק אר"ח סי' י"ג)... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדולתו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עכ"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם היום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועוד – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובנודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובנודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוהר שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגוון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על כן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובנודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה ה'א – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עכ"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על כן כלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמוח לאבינו שבשמים – על כן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדך ובהשתחויה, שנקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מכדילים בינינו לביניך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח גיחוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריה אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה: (תפלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד כ"י בוא"ו כ"ן ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עוינו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמות כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) כי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלימודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרה על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

תפלה לרפואות וישועות

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה כמזה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשתו) [לרפואות...] [ישועות ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו [וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל וארצה ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

מכל זה רואים איך הלומדים והמעשים אחרים שילמדו - הם בבחינת כוכבים שמאירים לעולם ועד, וזכותן לנצח נצחים.

ובאמת ידוע שכל העוסק בלימוד הזוהר הקדוש, שורשו מאימא עילאה דלית שום פגם ואחיזה לסטרא אחרא בה.

ולכן כאשר האימא חופף על הבנים, הם אלו מארי קבלה - וכמובא לעיל שכל הלומד בזוהר הקדוש, הגם שאינו מבין נחשב מארי קבלה - ממילא מרבה רחמים ושלוש בעולם, ומרבה הדעת - ובזה תבוא הגאולה בב"א ברחמים. (מהרח"ו ורמח"ל ועוד).

ובודאי שכל הצדיקים ונשמת משיח מודים להם ומכירים להם טובה על שטיהרו אויר העולם ומצילים את כולם מפורעניות קשות רח"ל

וכשתבוא הגאולה בב"א יהיו מהראשונים המקבלים פני משיח.

על כן כל אחד לא יאחר את הרכבת, ויזדרז להחיש הגאולה ברחמים.

וצריך שכל יהודי יהיה לו חלק בזה.

כמו זה? פתח ואמר, (קהלת ט) זה רע בכל אשר נעשה תחת השמש. זה רע ודאי. מהו זה רע? זהו מי ששופך זרע בריקנות ומחבל דרכיו, משום שזה אין מדורו בקדוש-ברוך-הוא, ולא יהיה לו חלק לעולם הבא. זהו שכתוב (תהלים ה) כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגרף רע. על זה אמר, זה רע, שלא יהיה לו מדור למעלה.

כי מקרה אחד לכל וגם לב בני האדם מלא רע (בגין דא) והוללות בלבבם בחייהם. בלבבם בחייהם (קהלת ט). שטות תקועה בלבם, והם מחסרי אמונה, ואין להם חלק בקדוש-ברוך-הוא ובאותם בני אמונה, לא בעולם הזה ולא בעולם הבא. זהו שכתוב (שם) ואחריו אל המתים.

בא וראה, הקדוש ברוך הוא מזוהר לבני העולם ואמר, (דברים ל) ובחרת בחיים למען תחיה, (בעולם הזה, ובעולם הבא) והחיים של אותו עולם הם. אותם רשעים מחסרי אמונה מה אומרים? כי מי אשר יבחר וגו'. אף על גב שיבחר אדם בזה העולם (באותו עולם) כמו שאמר - לא כלום הוא, שהרי מסור בידינו, (קהלת שם) אל כל החיים יש בטחון, ומסור הוא בידינו, (שם) כי לכלב חי הוא טוב מן הארץ המת. איך יהיה לנו חיים באותו עולם? ועל כן זה רע ודאי, שלא ידורו במלך העליון ולא יהיה להם בו חלק. ואף על גב שכל הפסוקים הללו תמצא סמוכין לחברים בדברים אחרים, אבל שלמה בא לגלות על אותם רשעים מחסרי אמונה שאין להם חלק בקדוש-ברוך-הוא הוא בעולם הזה ובעולם הבא.

ואמר, (קהלת ט) זה רע בכל אשר נעשה תחת השמש. זה רע ודאי. מאי זה רע. דא הוא מאן דאושיד זרעא בריקניא, וחביל אורחוי, בגין דהאי לאו מדוריה בקודשא בריך הוא, ולא יהא ליה חולקא בעלמא דאתי. הדא הוא דכתיב, (תהלים ה) כי לא אל חפץ רשע אתה לא יגורף רע. על דא אמר, זה רע, דלא יהא ליה מדורא לעילא.

כי מקרה אחד לכל וגם לב בני האדם מלא רע (בגין דא) והוללות בלבבם בחייהם. שטותא תקיע בלביהו, ואינון מחוסרי מהימנותא, ולית לון חולקא בקודשא בריך הוא, ובאינון בני מהימנותא, לאו בעלמא דין, ולא בעלמא דאתי, הדא הוא דכתיב, (קהלת ט) ואחריו אל המתים.

הא חזי, קדשא בריך הוא אזהר לבני עלמא ואמר, (דברים ל) ובחרת בחיים למען תחיה, (בדאי עלמא, ובעלמא דאתי) וחיין דההוא עלמא נינהו. אינון חייבין מחוסרי מהימנותא מאי קא אמרי. (קהלת ט) כי מי אשר יבחר וגו'. אף על גב דיבחר בר נש בדאי עלמא (כ"א בדהוא עלמא) כמה דאמר, לאו הוא כלום, דהא מסירא דא בידנא, (קהלת ט) אל כל החיים יש בטחון, ומסירא דא בידיהו, (קהלת ט) כי לכלב חי הוא טוב מן הארץ המת. היך יהא לן חיין בדהוא עלמא. ועל דא זה רע ודאי, דלא ידורון במלפא עלאה, ולא יהא לון חולקא ביה.

ואף על גב דכל הגי קראי תשפח סמיכין לחברייא במלין אחרנין, אבל ודאי שלמה קא אתא לגלגא על אינון חייבין מחוסרי מהימנותא, דלית לון חולקא בקודשא בריך הוא בעלמא דין ובעלמא דאתי.

אָמַר לִיה, תִּבְעֵי דְנִתְחַבֵּר בְּהֶדֶךְ וְתִזִּיל בְּהֶדֶן.
אָמַר לִיה, אִי עֲבִידָנָא הָכִי, אִוְרִייתָא יִקְרִי
עָלֵי כִסִּיל, וְלֹא עוֹד אֶלָּא דַּאֲתַחֲיִבְנָא בְּנַפְשָׁאִי.
אָמְרוּ לִיה לָמָּה. אָמַר לוֹן דְּהָא שְׁלִיחָא אָנָּא,
וְשִׁדְרוּ לִי בְּשְׁלִיחוּתָא, וְשְׁלַמְה מַלְפָּא אָמַר,
(משלי כו) מְקַצֶּה רִגְלִים חֲמָס שְׁתֵּה שְׁלַח דְּבָרִים
בֶּיַד כִּסִּיל. תָּא חֲזִי, מְרַגְלִים עַל דְּלֹא אֲשַׁתְּכַחוּ
בְּנֵי מַהִימְנוּתָא וְשְׁלֹחֵי מַהִימְנוּתָא, אֲתַחֲיִיבוּ
בְּנַפְשֵׁיהוּ בְּעֶלְמָא דִּין וּבְעֶלְמָא דְּאִתִּי. נִשְׁק
לוֹן, וְאִזֵּל לִיה.

אִזֵּלוּ רַבֵּי חֲזַקְיָה וְרַבִּי יִיסָא, עַד דִּהוּוּ אִזֵּלוּ
פִּגְעוּ בְּאִינוּן בְּנֵי נֶשָׂא. שְׁאִילוּ רַבִּי חֲזַקְיָה
וְרַבִּי יִיסָא עָלֵיה, אָמְרוּ מַה שְּׁמִיה דִּיהוּא בֶּר
נֶש. אָמְרוּ, רַבִּי חֲגִי הוּא, וְחִבְרָא דְּבִין חִבְרִיא
הוּא, וְשִׁדְרוּ לִיה חִבְרִיא דְּבָבֵל, לְמַנְדַּע מַלִּין
מִרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי וְשָׂאֵר חִבְרִיא. אָמַר
רַבִּי יִיסָא, וְדָאִי דָּא הוּא רַבִּי חֲגִי, דְּכָל יוֹמוֹי
לֹא בָּעָא לְאַחֲזָאָה גְרַמִּיה בְּמַה דִּידַע, וְעַל דָּא
אָמַר לֵן דְּהָא בְרִיה זָכָה לִיה בְּאוֹרִייתָא, בְּגִין
דְּאָמַר קָרָא, (משלי כו) רְאִיתִי אִישׁ חָכָם בְּעִינָיו
תַּקּוּהָ לְכִסִּיל מִמֶּנּוּ. וְדָאִי שְׁלִיחָא מַהִימְנָא
אִיהוּ, (וזכאָה הוּא שְׁלִיחָא מַהִימְנָא) וְזַכָּאָה אִיהוּ מָאן
דְּשִׁדְר מַלּוּי בִידָא דְּשְׁלִיחָא מַהִימְנָא.

תָּא חֲזִי, אֵלִיעֶזֶר עֶבֶד אַבְרָהָם מִבְּנֵי כְנַעַן הָוָה,
כְּמַה דְּאִתָּא אָמַר, (הושע יב) כְּנַעַן בִּידוֹ מֵאֲזַנִּי
מִרְמָה. וְכְנַעַן כְּתִיב עָלֵיה, (בראשית ט) אָרוּר כְּנַעַן
עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו. וּבְגִין דִּיהוּ שְׁלִיחָא
מַהִימְנָא, מַה כְּתִיב בִּיה. (בראשית כד) בָּא בְרוּךְ יִי.
בְרוּךְ יִי מִמֶּש. וְעַל דָּא אַכְתִּיב הָכִי בְּאוֹרִייתָא,
בְּגִין דְּנִפְק מִהֵיא קָלְלָה, וְאַתְבְּרָךְ. וְלֹא דִי
לִיה דְּנִפְק מִנָּה, אֶלָּא דַּאֲתַבְּרָךְ בְּשְׁמִיה
דְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וְאוֹלִיפְנָא דַּאֲתָא מִלְּאָךְ,
וְאֵעִיל מְלָה דָּא בְּפֻמִּיה דְּלָבָן.

אָמַר לוֹ, הִתְרַצָּה שְׁנִתְחַבֵּר אֲתָךְ
וְתִלְךְ אֲתָנּוּ? אָמַר לָהֶם, אִם
אֲעֲשֶׂה כֵךְ, הִתּוּרָה תִקְרָא עָלֵי
כִסִּיל! וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שְׁאֲתַחֲיִב
בְּנַפְשִׁי. אָמְרוּ לוֹ, לָמָּה? אָמַר
לָהֶם, שְׁהִרִי אֲנִי שְׁלִיחַ, וְשְׁלַחוּנִי
בְּשְׁלִיחוּת, וְשְׁלַמְה הַקֵּלף אָמַר,
(משלי כו) מְקַצֶּה רִגְלִים חֲמָס שְׁתֵּה
שְׁלַח דְּבָרִים בֶּיַד כִּסִּיל. בָּא וְרָאָה,
הַמְרַגְלִים, עַל שְׁלֹא נִמְצְאוּ בְּנֵי
הָאִינוּן וְשְׁלֹחֵי אִינוּן, הִתְחַבְּרוּ
בְּנַפְשָׁם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם
הַבָּא. נִשְׁקֶם וְהִלְךְ לוֹ.

הִלְכוּ רַבִּי חֲזַקְיָה וְרַבִּי יִיסָא. עַד
שְׁהִיוּ הוֹלְכִים פִּגְעוּ בְּאוֹתָם בְּנֵי
אָדָם. שְׁאִילוּ אֶת רַבִּי חֲזַקְיָה וְרַבִּי
יִיסָא עָלֵיו. אָמְרוּ, מַה שְּׁמוֹ שֶׁל
אוֹתוֹ אָדָם? אָמְרוּ, רַבִּי חֲגִי הוּא,
וְחִבְרָא בִין הַחִבְרִים הוּא, וְשְׁלַחוּהוּ
הַחִבְרִים מִבְּכָל לְדַעַת דְּבָרִים
מִרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי וְשָׂאֵר
הַחִבְרִים. אָמַר רַבִּי יִיסָא, וְדָאִי
זֶהוּ רַבִּי חֲגִי, שְׁכָל יָמָיו לֹא רָצָה
לְהִרְאוֹת עֲצָמוֹ בְּמַה שִׁידַע, וְעַל
זֶה אָמַר לָנוּ שְׁהִרִי בְנוֹ זָכָה לוֹ
בְּתוּרָה, מִשּׁוּם שְׁאָמַר הַפְּסוּק,
(שם) רְאִיתִי אִישׁ חָכָם בְּעִינָיו תַּקּוּהָ
לְכִסִּיל מִמֶּנּוּ. וְדָאִי שְׁלִיחַ נֶאֱמָן
הוּא, (ואשריו הוּא שְׁלִיחַ נֶאֱמָן) וְאֵשְׁרִי
מִי שְׁשַׁלַּח דְּבָרָיו בִּידֵי שְׁלִיחַ
נֶאֱמָן.

בָּא וְרָאָה, אֵלִיעֶזֶר עֶבֶד אַבְרָהָם
מִבְּנֵי כְנַעַן הָיָה, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (הושע
יב) כְּנַעַן בִּידוֹ מֵאֲזַנִּי מִרְמָה. וְעַל
כְּנַעַן כְּתוּב, (בראשית ט) אָרוּר כְּנַעַן
עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו. וּמִשּׁוּם
שְׁהִיוּ שְׁלִיחַ נֶאֱמָן, מַה כְּתוּב בּוֹ?
(שם כד) בָּא בְרוּךְ ה'. בְרוּךְ ה'
מִמֶּש. וְעַל זֶה נִקְרָא כֵךְ בְּתוּרָה,
מִשּׁוּם שִׁנְעָא מֵאוֹתָה קָלְלָה
וְהִתְבְּרָךְ. וְלֹא דִי לוֹ שִׁנְעָא מִמֶּנָּה,
אֶלָּא שֶׁהִתְבְּרָךְ בְּשֵׁם הַקּוּדְשׁ בְּרוּךְ
הוּא. וְלִמְדֵנוּ שְׁבָא מִלְּאָךְ, וְהַכְּנִיס
דְּבַר זֶה בְּפִי לָבָן.

וַיִּשְׁלַח אוֹתָם מֹשֶׁה וְגו', כָּלָם אֲנָשִׁים. כָּלָם צַדִּיקִים הָיוּ וְרַאשֵׁי יִשְׂרָאֵל הָיוּ, אָבֵל הֵם לְקַחוּ לַעֲצָמָם עֵצָה רָעָה. מַדּוּעַ נִטְלוּ עֵצָה זוֹ? אֵלָּא אָמְרוּ, אִם יִכְנסוּ יִשְׂרָאֵל לָאָרֶץ - יַעֲבִירוּ אוֹתָנוּ מִלֵּהוֹת רָאשִׁים, וַיִּמְנָה מֹשֶׁה רָאשִׁים אֲחֵרִים, שֶׁהָיוּ אֲנֹכִינוּ בַּמִּדְבָּר לְהוֹת רָאשִׁים, אָבֵל בָּאָרֶץ לֹא נִזְכָּה. וְעַל שֶׁלְקַחוּ עֵצָה רָעָה לַעֲצָמָם, מֵתוּ הֵם וְכָל אוֹתָם שֶׁלְקַחוּ דְבָרֵיהֶם.

אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר שִׁלַּח מֹשֶׁה וְגו'. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מֹשֶׁה הִסְתַּפֵּל וְנָדַע שֶׁלֹּא יִצְלִיחוּ בְּדַרְכֵיהֶם, וְאָז הִתְפַּלֵּל עַל יְהוֹשֻׁעַ. וְאָז כָּלָב הָיָה בְּדַחַק, וְאָמַר מָה אַעֲשֶׂה? הָרִי יְהוֹשֻׁעַ הוֹלֵךְ בְּסִינֵי עֲלִיּוֹן שֶׁל מֹשֶׁה, שֶׁשִּׁלַּח בּוֹ אוֹר הַלְבָנָה, וְהוּא הָאִיר עֲלֵינוּ בְּתַפְלָתוֹ מִשּׁוֹם שֶׁהוּא שֹׁמֵם. מָה עֲשֶׂה כָּלָב? נִשְׁמַט מֵהֶם וְהוֹלֵךְ לְקַבְּרֵי הָאֲבוֹת, וְהִתְפַּלֵּל שֶׁם תַּפְלָתוֹ.

אָמַר רַבִּי יְהוֹנָדָה, דִּרְךְ אַחֵר לִקְחַת וְעַקֵּם שְׁבִילִים, וְהִגִּיעַ עַל קַבְּרֵי הָאֲבוֹת וְהִסְתַּפֵּן בְּעֲצָמוֹ, שֶׁהָיוּ כְּתוּבִים וְשֵׁם אַחִימֶן וְשֵׁם יְחִיֵּי הָעֵנָק. אָבֵל מִי שֶׁהוּא בְּדַחַק, לֹא מִסְתַּפֵּל עַל דְּבָר. כִּן כָּלָב, מִשּׁוֹם שֶׁהָיָה בְּדַחַק, לֹא הִסְתַּפֵּל עַל דְּבָר, וְכֵן הִתְפַּלֵּל עַל קַבְּרֵי הָאֲבוֹת לְהַנְצִל מֵעֵצָה זוֹ.

וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון יְהוֹשֻׁעַ. רַבִּי יִצְחָק אָמַר, וְכִי הוֹשֻׁעַ קָרָא הַפְּסוּקָה? וְהָיָה כְּתוּב (שְׁמוֹת יז) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ. (שם לג) יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון נָעַר. (שם יז) וַיַּחֲלֵשׁ יְהוֹשֻׁעַ. אֵלָּא אָמַר לוֹ מֹשֶׁה, יְהִי יוֹשִׁיעַ מֵהֶם.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, כִּיּוֹן שֶׁשִּׁלַּחוּ לְהַכְנִס לְשָׁם, הִצְטַרְפוּ לְהוֹת שָׁלֵם, וּבִמְהָרָה? בְּשִׁכְנָה. שְׁעַד

וַיִּשְׁלַח אוֹתָם מֹשֶׁה וְגו', כָּלָם אֲנָשִׁים. כָּלָהוּ זַפְאִין הָיוּ, וְרִישֵׁי יִשְׂרָאֵל הָיוּ. אָבֵל אֵינֶנּוּ דְּבָרוֹ לְגִרְמִייהוּ עֵיטָא בִישָׁא. אֲמַאי נָטְלִי עֵיטָא דָא. אֵלָּא אָמְרוּ, אִי יִיעֲלוֹן יִשְׂרָאֵל לְאַרְעָא, נִתְעַבֵּר אֲנִי מִלְמַהּוֹי רִישִׁין, וַיִּמְנֵי מֹשֶׁה רִישִׁין אַחֲרֵנִין, דִּהָא אֲנִי זְכִינָן בַּמִּדְבָּרָא לְמַהּוֹי רִישִׁין, אָבֵל בְּאַרְעָא לֹא נִזְכָּי. וְעַל דְּנִטְלִי עֵיטָא בִישָׁא לְגִרְמִייהוּ, מֵיתוּ אֵינֶנּוּ, וְכָל אֵינֶנּוּ דְּנִטְלִין מִלֵּיהֶו. (דף קנ"ח ע"ב).

אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר שִׁלַּח מֹשֶׁה וְגו', אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מֹשֶׁה אִסְתַּפֵּל וְנָדַע דִּלָּא יִצְלִחוּן בְּאַרְחִייהוּ, כְּדִין צָלִי עָלֶיהָ דִּיהוֹשֻׁעַ. כְּדִין כָּלָב הָיָה בְּדוּחָקָא, אָמַר, מָה אַעֲבִיד, הָא יְהוֹשֻׁעַ אָזִיל בְּסִינֵי עֲלִיָּה עֲלֵיהָ דְשִׁדְר בֵּיה נִהִירוּ דְסִיחָרָא, וְהוּא אֲנִהִיר עָלֶיהָ בְּצִלוֹתֶיהָ, בְּגִין דֵּאִיהוּ שֹׁמֵם. מָה עֲבַד כָּלָב, אֲשַׁתְּמִיט מִנִּייהוּ, וְאַתִּי לְגַבִּי קַבְּרִיָּא דְאַבְהֶן, וְצָלִי תַמָּן צִלוֹתֶיהָ.

אָמַר רַבִּי יְהוֹדָה, אֲרַח אַחֲרָא נָטִיל, וְעַקִּים שְׁבִילִין, וּמָטָא עַל קַבְּרֵי דְאַבְהֶן, וְאַסְתַּפֵּן בְּגִרְמִיָּה, דִּהָא כְּתִיב וְשֵׁם אַחִימֶן וְשֵׁם יְחִיֵּי הָעֵנָק. אָבֵל מֵאֵן דֵּאִיהוּ בְּדוּחָקָא, לֹא אִסְתַּפֵּל מִדִּי. כִּן כָּלָב, בְּגִין דִּהוּא בְּדוּחָקָא, לֹא אִסְתַּפֵּל מִדִּי, וְאַתָּא לְצִלָּהּ עַל קַבְּרֵי אַבְהֶן, לְאַשְׁתַּזְבָּא מְעִיטָא דָא.

וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון יְהוֹשֻׁעַ. (במדבר יג) רַבִּי יִצְחָק אָמַר, וְכִי הוֹשֻׁעַ קָרָא יְהוֹשֻׁעַ, וְהָא כְּתִיב (שְׁמוֹת יז) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל יְהוֹשֻׁעַ. (שְׁמוֹת יז) וַיַּחֲלֵשׁ בֶּן נֹון נָעַר. (שְׁמוֹת יז) וַיַּחֲלֵשׁ יְהוֹשֻׁעַ. אֵלָּא אָמַר לִיה מֹשֶׁה, יְהִי יוֹשִׁיעַ מִנִּייהוּ.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, כִּיּוֹן דְשִׁדְרִיהָ לְמִיעַל לְתַמָּן, אַצְטְרִיף לְמַהּוֹי שְׁלִים. וּבִמְהָרָה. בְּשִׁכְנָתָא. דְּעַד הֵיא שְׁעַתָּא נָעַר אַקְרִי, כְּמָה דְאוֹקִימָנָא.

ובהיאי שעתא קשיר ליה משה בהדה, ואף על גב דאשפחן יהושע בקדמיתא, קרא קרייה הכי על ההוא דזמין למקרייה. אמר משה, ודאי לא אצטריך דא למיעל תמן, אלא בשכינתא, והכי אתחזי.

ה"ש בה עץ אם אין וגו', (במדבר יג) רבי חייא אמר, וכי לא הוה ידע משה דאית בה כמה אילנין משניין דא מן דא, והא הוא שפח לה לישראל בכמה זמנין, והוא אסתפק בדא. והא קדשא ברין הוא קאמר ליה למשה בקדמיתא, דהיא ארץ זבת חלב ודבש. אמר רבי יוסי, הא אתערו חברייא, דכתיב, (איוב א) איש היה בארץ עוץ איוב שמו.

אמר רבי שמעון, רמז להם רמיזא דחכמתא, על מה דשאלו בקדמיתא. דכתיב, (שמות י"ז) ה"ש יי בקרבנו אם אין. אמר, תמן, תחמון, אי היא אתחזיא להאי, או להאי. אמר לון, אי תחמון דאיבא דארעא פשאר ארעי דעלמא, יש בה עץ אילנא דחיי, ולא מאתר עלאה יתיר. ואי תחמון דאיבא דארעא יתיר ומשנייא מפל אתר דעלמא, תנדעון, דהא מעתיקא קדישא קא נגיד ואתמשך ההוא שנויאי עלאה, מפל אתרי דעלמא. ובדא תנדעון, ה"ש בה ע"ץ, אם אי"ן, ודא בעיתון בקדמיתא (דבמעיבון בעיתון) למנדע דא, דכתיב, (שמות י"ז) ה"ש יי בקרבנו. בקרבנו דייקא, או אם אין, ועל דא והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ, למנדע שנויאי דיליה.

והימים ימי כפורי ענבים. והימים, מאי קא מיירי, דהא ואז כפורי ענבים סגי ליה. אלא והימים, אינון דאשתמודען, פלהו הוו מתחברן בההוא זמנא בההוא אילנא דחטא ביה אדם הראשון. כמה דתנינן ענבים היו

אותה שעה נקרא נער, כמו שבארנו, ובאותה שעה קשרו משה אליה. ואף על גב שמצאנו יהושע בתחלה, הפסוק קראו כף על שעתיד להקרא כף. אמר משה, ודאי זה לא צריך להכנס לשם, אלא בשכינה, וכף ראוי. ה"ש בה עץ אם אין וגו'. רבי חייא אמר, וכי לא הוה ידע משה שיש בה כמה עצים משנים זה מזה? והרי הוא שבח אותה לישראל כמה פעמים, והוא הסתפק בזה? והרי הקדוש ברוך הוא אמר למשה בתחלה שהיא ארץ זבת חלב ודבש. אמר רבי יוסי, בזה התעוררו החברים, שכתוב (איוב א) איש היה בארץ עוץ איוב שמו.

אמר רבי שמעון, רמז להם רמז חכמה על מה ששאלו בתחלה, שכתוב (שמות י"ז) ה"ש יי בקרבנו אם אין. אמר, שם תראו אם היא ראויה לזה או לזה. אמר להם, אם תראו שפרי הארץ פשאר ארצות העולם - יש בה עץ החיים, ולא ממקום יתר עליון. ואם תראו שפרי הארץ יתר ומשנה מפל מקום בעולם, תדעו שהרי מהעתיק הקדוש שופע ונמשך אותו שנוי עליון מפל מקומות העולם. ובזה תדעו - ה"ש בה ע"ץ אם אי"ן, וזה צריכים אתם בתחלה (שבמעיבם רצייתם) לדעת זה, שכתוב ה"ש יי בקרבנו. בקרבנו דייקא, או אם אין. ועל זה והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ, לדעת שנוי שלו.

והימים ימי כפורי ענבים. והימים, מה בא לומר, שהרי ואז כפורי ענבים מספיק לו? אלא והימים - אותם הנודעים, כלם היו מחברים באותו זמן באותו עץ שחטא בו אדם הראשון, כמו ששנינו ענבים היו, ועל זה

והַיָּמִים - אוֹתָם הַיְדוּעִים - יָמִי
בַּכּוֹרֵי עֲנָבִים דִּיקָא.

וַיַּעֲלֵוּ בִּנְגֹב וַיָּבֹא עַד חֶבְרוֹן.
וַיָּבֹאוּ צָרִיף לְהִיּוֹת! אֵלָא אָמַר
רַבִּי יוֹסִי, כָּלֵב הוּא שָׂבָא לְהַתְּפִלָּל
עַל קִבְרֵי הָעֲבוֹת. אָמַר כָּלֵב,
יְהוֹשֻׁעַ הָרִי בָּרוּךְ מֹשֶׁה בְּסִיּוּעַ
עֲלִיּוֹן קְדוֹשׁ וַיְכּוֹל לְהַנְצִל מֵהֶם,
וְאֲנִי מָה אַעֲשֶׂה? נִמְלֹךְ לְבַקֵּשׁ
בְּקִשָּׁה עַל קִבְרֵי הָעֲבוֹת כְּדִי
שֶׁיִּנְצֵל מִסּוּדוֹתֵיהֶם (מַעֲצָה רַחֵם) שֶׁל
שָׂאָר מַרְגְּלִים.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, מִי שֶׁהָיָה רְשׁוּם
מִכֶּלֶם, זֶה נִכְנָס בּוֹ, שָׁבוּ תַלְמֵי
הַכֹּל. וַבֹּא וַרְאָה, מִי הוּא מִשְׁאָר
אַחֲרִים שֶׁיְכּוֹל לְהַכְנִס לְשָׁם?
שֶׁהָיָה כְּתוּב וְשֵׁם אַחִימֶן שְׁשִׁי
וְתַלְמִי, וּמִפְּתָחַם מִי יְכוֹל לְהַכְנִס
בְּמַעֲרָה? אֵלָא הַשְׂכִּינָה נִכְנָסָה
שָׁם עִם כָּלֵב, לְבַשֵּׁר לְעֲבוֹת שֶׁהָיָה
הַגִּיעַ זְמַן לְהַכְנִס בְּנֵיהֶם לְאַרְץ
שְׁנֹשְׁבַע לָהֶם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וַהֲוֵה וַיָּבֹא עַד חֶבְרוֹן.

רַמְדָּנוּ, אַחִימֶן שְׁשִׁי וְתַלְמִי מִמֵּי
יָצְאוּ? זֶרַע הָיוּ מֵאוֹתָם נְפִילִים
שֶׁהִפִּילָם הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּאַרְץ
וְהוֹלִידוּ מִבְּנוֹת הָאָרֶץ, וּמֵהֶם
יָצְאוּ גִבּוֹרֵי עוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(בְּרַאשִׁית ו') הִמָּה הַגִּבּוֹרִים אֲשֶׁר
מַעוֹלָם אֲנָשֵׁי הַשָּׁם. אֲשֶׁר מַעוֹלָם,
שְׁמֹשֵׁי (מִשְׁנֵבְרָא) הַעוֹלָם נִמְצְאוּ.
אֲנָשֵׁי הַשָּׁם, אַחִימֶן שְׁשִׁי וְתַלְמִי.
וַיָּבֹאוּ עַד נַחַל אֶשְׁכּוֹל וְגו'. רַבִּי
יְהוֹדָה פְּתַח, (יִשְׁעִיָּה מֵב) כֹּה אָמַר
הָאֵל ה' בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וְנוֹטִיָּהֶם
וְגו'. כֹּמָה יֵשׁ לָהֶם לִבְנֵי אָדָם
לְהַסְתַּפֵּל בַּעֲבוּרַת הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא. כֹּמָה יֵשׁ לָהֶם לְהַסְתַּפֵּל
בְּדִבְרֵי תוֹרָה. שְׁכַל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל
בַּתּוֹרָה, כָּאֵלּוּ מְקַרֵּב כָּל קִרְבָּנוֹת
הַעוֹלָם לִפְנֵי הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
וְלֹא עוֹד, אֵלָא שֶׁהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ

וְעַל דָּא, וְהַיָּמִים: אֵינּוֹן דְּאַשְׁתַּמוּדְעָן, יָמִי
בַּכּוֹרֵי עֲנָבִים דִּיקָא.

וַיַּעֲלֵוּ בִּנְגֹב וַיָּבֹא עַד חֶבְרוֹן. (בַּמִּדְבָּר יג) וַיָּבֹאוּ
מִיְבֵעֵי לֵיָּהּ. אֵלָא אָמַר רַבִּי יוֹסִי, כָּלֵב
הוּא דְאַתָּא לְצִלָּאָה עַל קִבְרֵי אֲבֹהֵתָא. אָמַר
כָּלֵב, יְהוֹשֻׁעַ הָא בְּרִכְיָה מֹשֶׁה בְּסִיּוּעָא עֲלָאָה
קַדִּישָׁא, וַיְכִיל לְאַשְׁתַּזְבָּא מִנֵּיהּ, וְאַנָּא מָה
אַעֲפִיד. אִימְלֹךְ, לְמַבְעֵי בַּעוֹתָא עַל קִבְרֵי
אֲבֹהֵתָא, בְּגִין דִּישְׁתַּזִּיב מִרְזִיחוֹן (ס"א מַעֲשֵׂא בִישָׁא)
דְּשָׂאָר מֵאֲלִילִין.

רַבִּי יִצְחָק אָמַר, מָאן דְּהוּא רְשִׁים מִכְּלָהּ דָּא
עָאֵל בְּגוּוּיָה דְּבִיָּה תִלְיָא כִּלָּא. וְתָא חֲזִי,
מָאן הוּא מִשְׁאָר אַחֲרֵי דִיכּוֹל לְאַעֲלָא תַמָּן,
דְּהָא כְּתִיב וְשֵׁם אַחִימֶן שְׁשִׁי וְתַלְמִי, וּמִדְּחִילוּ
דְּלֵהוֹן מָאן יְכִיל לְאַעֲלָא (דף קנ"ח ע"א) בְּמַעֲרָתָא.
אֵלָא שְׁכִינְתָּא עָאֵלַת תַּמָּן בְּכָלֵב, לְבַשֵּׁרָא
לְאַבְהֶן, דְּהָא מָטָא זְמַנָּא לְאַעֲלָא בְּנֵיהֶו
לְאַרְעָא, דְּאוּמֵי לוֹן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְדָא
הוּא וַיָּבֹא עַד חֶבְרוֹן.

הָאֵנָּא, אַחִימֶן שְׁשִׁי וְתַלְמִי, מִמָּאן נִפְקוּ. זֶרַעָא
הוּוּ מֵאֵינוֹן נְפִילִין, דְּאַפִּיל לוֹן קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּאַרְעָא, וְאוּלִידוּ מִבְּנַת אֲרַעָא,
וּמִנֵּיהֶו נִפְקוּ גִיבּוֹרֵי עוֹלָמָא, כֹּמָה דְּכְתִיב,
(בְּרַאשִׁית ו') הִמָּה הַגִּבּוֹרִים אֲשֶׁר מַעוֹלָם אֲנָשֵׁי הַשָּׁם.
אֲשֶׁר מַעוֹלָם, שְׁמֹשֵׁי (נ"א מִדְּאֲחֶבְרִי) עֲלָמָא
מִשְׁתַּפְּחִי. אֲנָשֵׁי הַשָּׁם אַחִימֶן שְׁשִׁי וְתַלְמִי.

וַיָּבֹאוּ עַד נַחַל אֶשְׁכּוֹל וְגו', (בַּמִּדְבָּר יג) רַבִּי יְהוֹדָה
פְּתַח, (יִשְׁעִיָּה מֵב) כֹּה אָמַר הָאֵל יי בּוֹרָא
הַשָּׁמַיִם וְנוֹטִיָּהֶם וְגו'. כֹּמָה אֵית לָהּ לִבְנֵי
נָשָׁא לְאַסְתַּפֵּלָא בְּפוֹלְחָנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
כֹּמָה אֵית לָהּ לְאַסְתַּפֵּלָא בְּמִלֵּי דְּאוּרִייתָא,
דְּכָל מָאן דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּאוּרִייתָא, כָּאֵלּוּ מְקַרֵּב
כָּל קוֹרְבָּנֵין דְּעֲלָמָא לְקַמֵּי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְלֹא עוֹד אֵלָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

כָּל קוֹרְבָּנֵין דְּעֲלָמָא לְקַמֵּי קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְלֹא עוֹד אֵלָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוא מכפר לו על כל חטאיו, ומתקנים לו כמה כסאות לעולם הבא.

רבי יהודה היה הולך בדרך יחד עם רבי אבא. שאל אותו, אמר, דבר אחד אני רוצה לשאל; כיון שנידע הקדוש ברוך הוא שעתיד האדם לחטא לפניו ולגזר עליו מיתה, מדוע בראו? שהרי התורה היתה אלפים שנים עד שלא נברא העולם, וכתוב בה בתורה, (במדבר יט) אדם כי ימות באהל. (שכח) איש כי ימות. ויחיה פלוני וימת. מה רצה הקדוש ברוך הוא לאדם בעולם הזה, שאפלו אם ישתדל בתורה יומם ולילה ימות, ואם לא ישתדל בתורה ימות, הכל בדרך אחד, פרט לפרישות אותו עולם, כמו שנאמר (קהלת ט) כטוב פחוטא אמר לו, דרכי רבונך וגזרות רבונך מה לך לטורח בהם? מה שיש לך רשות לדעת ולהסתפל - שאל, ומה שאין לך רשות לדעת - כתוב (סנה) אל תתן את פיך לחטיא את בשרך, שדרכי הקדוש ברוך הוא וסתרי גנוזים עליונים, שהוא נסתר וגנוז אין לנו לשאל. אמר לו, אם כן, הרי התורה כלה נסתרת וגנוזה, שהרי היא שם קדוש עליון, ומי שמתעסק בתורה באלו התעסק בשמו הקדוש, ואם כן אין לנו לשאל ולהסתפל.

אמר לו, כל התורה נסתרת וגלויה, ושמו הקדוש נסתר וגלוי, וכתוב (דברים כט) הנסתרת לה' אלהינו והנגלת לנו ולבנינו. הנגלת לנו, שיש לנו רשות לשאל ולענן ולהסתפל בהם ולדעת בהם. אבל הנסתרת לה' אלהינו, שלו הם, ולו נראים, שמי יכול לדעת ולהתדבק בדעתו הנסתרת, וכל שכן לשאל?

שמה קדישא עלאה הוי, ומאן דמתעסק באורייתא כאלו אתעסק בשמיה קדישא, ואי הכי, לית לן לשאלא ולאסתפלא.

אמר ליה אורייתא כלא סתים וגלייא, ושמיה קדישא סתים וגלייא, וכתוב (דברים כט) הנסתרות ליי' אלהינו והנגלות לנו ולבנינו, הנגלות לנו, דאית רשו לשאלא, ולעינא ולאסתפלא בהו ולמנדע בהו. אבל הנסתרות ליי' אלהינו, דיליה אינון, וליה אתחזיין, דמאן יכול למנדע ולאסתפל דעתוי סתימא, וכל שכן למשאל.

הוא מכפר ליה על כל חובוי, ומתקנין ליה כמה כורסיין לעלמא דאתי, (חסר).

רבי יהודה הוה אזיל בארחא בהדי רבי אבא, שאל ליה, אמר מלה חד פעינא לשאלא, כיון דידע קדשא בריך הוא דזמין בר נש למחטי קמיה, ולמגזר עליה מיתה, אמאי ברא ליה. דהא אורייתא הוה תרי אלפין שנין עד לא איברי עלמא. וכתוב בה באורייתא, (במדבר יט) אדם כי ימות באהל. (במדבר כז)

איש כי ימות. וימת. ויחיה פלוני וימת. מאי קבעי קדשא בריך הוא לבר נש בהאי עלמא, דאפילו אי אשתדל באורייתא יממא ויליאי ימות, ואי לא אשתדל באורייתא ימות, כלא בחד ארחא, בר פרישותא דההוא עלמא, כמה דאת אמר (קהלת ט) כטוב פחוטא.

אמר ליה, אורחוי דמארך, וגזרי דמארך, מה לך למטרח בהו. מה דאית לך רשו למנדע ולאסתפלא שאיל, ודלית לך רשו למנדע, פתיב (קהלת ה) אל תתן את פיך לחטיא את בשרך, דאורחוי דקודשא בריך הוא וסתריין, גניזין עלאין, דהוא סתים וגניז לית לן לשאלא. אמר ליה, אי הכי, הא אורייתא כלא סתים וגניז, דהא היא

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכונת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלוקי ואלוקי אבותי שיתקנים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי בפיך ובצל ידי כפיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופזרפירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלכנה באור החמה ואור החמה יהיה שבעתים באור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, ויזתם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וקראונו יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עזאנו במהרה ביימינו. ויקוים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביזם ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מוזרה אני לפניך השם אלוקי ואלוקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עילאה, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתי בפיך לא ימושו מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי בפיך ובצל ידי כפיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. ובפרפת משה רבינו מהימנא בתגלה במהרה דידן, ה' בדרך יחזנו ואין עמו אל נכר, יראו עיינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך כבתחלה וכוונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאהבה את שמו הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת).

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על כן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במיוחד בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עין פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אפילו אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, וצ"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: כתבו המקובלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר לימודים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזוהר הנשמה... וביזם שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמיוחד ביום הקדוש יום השבת שאין ערוך להשגתו, ובנדאי למוזדו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למוזדו. וכן לקמי ותמותו ע"ה (ועין קב הדפוס) והנה

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמנ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךְ מַלְכוּתָהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמנ) בְּחֵיכּוֹן וּבְיוֹמִיכּוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאָמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמָיָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא. (אמנ) לְעֵלְא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תִּשְׁבַּחְתָּא וְנַחְמָתָא דְּאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאָמְרוּ אָמֵן: עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְּעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הָדִין וְדִי בְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וּלְהוֹן וּלְכּוֹן חֲנָא וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרִי שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאָמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא,
חַיִּים וְשֹׁבַע וַיִּשְׁוּעָה וְנַחֲמָה וְשִׁיזְבָּא וּרְפוּאָה וּגְאֻלָּה וְסְלִיחָה וְכַפָּרָה, וְרוּחַ
וְהַצֵּלָה לָנוּ וּלְכָל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן: (אמנ) עוֹשֶׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאָמְרוּ אָמֵן: (אמנ)

הַשְׁבֵּכָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרִי אִישׁ יָרָא אֶת יְהוָה בְּמַצּוֹתָיו חָפֵץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יַחוּס וַיַּחְמוֹל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְּאַתְפָּטֵר מִן עֲלְמָא הָדִין כְּרַעוּת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמַיָּא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלָיו. וַיַּחוּס וַיַּחְמוֹל עָלָיו. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִּים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירָהוּ בְּצֵל כְּנָפָיו וּבִסְתֵּר אֶהְלֹו לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ. וּלְקַץ הַיָּמִין יַעֲמִידָהוּ. וּמִנְחַל עֵדֶנּוּ יִשְׁקָהוּ. וַיִּצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיִּשִּׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיִּלְוֶה אֱלֹו
הַשְׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יִהְיֶה שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִּים עַמּוֹ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְׁבֵּכָה לְאִשָּׁה: אֲשֶׁת חֵיל מִי וּמְצָא, וְרַחֵק מִפְּגִינִים מְכַרָּה: שֶׁקֶר חָחֹן וְהַבֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: תְּנוּ לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ, וַיִּהְלֹוהּ בְּשַׁעְרִים
מְעֻשִׂיָּה: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יַחוּס וַיַּחְמוֹל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וּנְשָׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְּאַתְפָּטֵר מִן עֲלְמָא הָדִין כְּרַעוּת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמַיָּא וְאַרְעָא. הַמְלַךְ בְּרַחֲמָיו יַחוּס וַיַּחְמוֹל עָלֶיהָ. וַיִּלְוֶה אֱלֹו
הַשְׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יִהְיֶה שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוֹ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוֹ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבתתא ונחתתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באוריתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא חנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום בברומיו הוא ברחמי יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אגא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוני בן פלוני) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכך הקדושים והטהורים להוליכו ולהשיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכיתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערכה שנתך, ותשמר אותו מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לדשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדד ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אגא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלונית בת פלונית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכך הקדושים והטהורים להוליכה ולהשיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכיתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערכה שנתך, ותשמר אותה מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לדשן עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדד ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

"הראנו בנינו שמחנו בתקוננו"

נחל לכיש 24/8, בית שמש
054-843-6784